

Dziennik Urzędowy C 466

Unii Europejskiej

Wydanie polskie

Informacje i zawiadomienia

Rocznik 61

28 grudnia 2018

Spis treści

I Rezolucje, zalecenia i opinie

ZALECENIA

Rada

2018/C 466/01	Zalecenie Rady z dnia 7 grudnia 2018 r. w sprawie ściślejszej współpracy w zakresie przeciwdziałania chorobom zwalczanym drogą szczepień	1
---------------	--	---

IV Informacje

INFORMACJE INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH UNII EUROPEJSKIEJ

Parlament Europejski

2018/C 466/02	Decyzja Prezydium Parlamentu Europejskiego z dnia 10 grudnia 2018 r. zmieniająca przepisy wykonawcze do Statutu posła do Parlamentu Europejskiego	8
---------------	---	---

Komisja Europejska

2018/C 466/03	Kursy walutowe euro	11
2018/C 466/04	Noty wyjaśniające do Nomenklatury scalonej Unii Europejskiej	12

2018/C 466/05	Zawiadomienie Komisji w sprawie bieżących stóp procentowych od zwracanej pomocy państwa oraz stóp referencyjnych/dyskontowych obowiązujących 28 państw członkowskich od dnia 1 stycznia 2019 r. (Opublikowano zgodnie z art. 10 rozporządzenia Komisji (WE) 794/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. (Dz.U. L 140 z 30.4.2004, s. 1))	14
2018/C 466/06	Nowa strona narodowa obiegowych monet euro	15
2018/C 466/07	Nowa strona narodowa obiegowych monet euro	16
2018/C 466/08	Nowa strona narodowa obiegowych monet euro	17
2018/C 466/09	Nowa strona narodowa obiegowych monet euro	18
2018/C 466/10	Nowa strona narodowa obiegowych monet euro	19
2018/C 466/11	Nowa strona narodowa obiegowych monet euro	20

INFORMACJE PAŃSTW CZŁONKOWSKICH

2018/C 466/12	Ogłoszenie Komisji na podstawie art. 17 ust. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1008/2008 w sprawie wspólnych zasad wykonywania przewozów lotniczych na terenie Wspólnoty – Zaproszenie do składania ofert w zakresie wykonywania regularnych przewozów lotniczych zgodnie z obowiązkiem użyteczności publicznej ⁽¹⁾	21
2018/C 466/13	Dni wolne od pracy w 2019 r.	22

V Ogłoszenia

INNE AKTY

Komisja Europejska

2018/C 466/14	Publikacja jednolitego dokumentu zmienionego w następstwie wniosku o zatwierdzenie zmiany nieznaczonej zgodnie z art. 53 ust. 2 akapit drugi rozporządzenia (UE) nr 1151/2012	24
---------------	---	----

⁽¹⁾ Tekst mający znaczenie dla EOG.

I

(Rezolucje, zalecenia i opinie)

ZALECENIA

RADA

ZALECENIE RADY

z dnia 7 grudnia 2018 r.

w sprawie ściślejszej współpracy w zakresie przeciwdziałania chorobom zwalczanym drogą szczepień

(2018/C 466/01)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 168 ust. 6,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Zgodnie z art. 168 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) przy określaniu i wdrażaniu wszystkich polityk i działań Unii zapewnia się wysoki poziom ochrony zdrowia ludzkiego. Działanie Unii, które uzupełnia polityki krajowe, ukierunkowane jest na poprawę zdrowia publicznego, zapobieganie chorobom i dolegliwościom ludzkim oraz usuwanie źródeł zagrożeń dla zdrowia fizycznego i psychicznego.
- (2) Zgodnie z art. 168 ust. 6 TFUE Rada, na wniosek Komisji, może przyjąć zalecenia do celów zawartych w tym artykule, aby poprawić stan zdrowia publicznego w odniesieniu do w szczególności do zwalczania najpoważniejszych plag zdrowotnych oraz monitorowania poważnych transgranicznych zagrożeń zdrowia, wczesnego ostrzegania w przypadku takich zagrożeń i ich zwalczania. Choroby zwalczane drogą szczepień uznaje się za najpoważniejsze plagi zdrowotne.
- (3) Szczepienia są jednym z najbardziej skutecznych i opłacalnych środków ochrony zdrowia publicznego opracowanych w XX wieku i pozostają głównym narzędziem w zakresie profilaktyki pierwotnej chorób zakaźnych.
- (4) Chociaż za programy szczepień odpowiadają państwa członkowskie, to ze względu na transgraniczny charakter chorób zwalczanych drogą szczepień i powszechne wyzwania, z którymi borykają się krajowe programy immunizacji, korzyści mogłyby przynieść bardziej skoordynowane działania UE i bardziej skoordynowane podejście do zapobiegania szerzeniu się epidemii i chorób o wymiarze transgranicznym lub ograniczania rozprzestrzeniania się takich epidemii i chorób.
- (5) Szybkie szerzenie się wprowadzających w błąd informacji za pośrednictwem mediów społecznościowych i głośno protestujących działaczy antyszczepionkowych doprowadziło do powstania błędnych wyobrażeń, które odwracają uwagę społeczeństwa od indywidualnych i zbiorowych korzyści płynących ze szczepień oraz zagrożeń związanych z chorobami zakaźnymi, wysuwając na pierwszy plan zwiększony brak zaufania i obawy przed nieudowodnionymi działaniami niepożądanymi. Konieczne jest działanie w celu wzmocnienia dialogu z obywatelami, zrozumienia ich rzeczywistych obaw i wątpliwości co do szczepień oraz odpowiedniego zajęcia się tymi kwestiami w oparciu o indywidualne potrzeby.
- (6) Kluczową rolę w dążeniu do realizacji celu, jakim jest poprawa wskaźników wyszczepienia populacji, odgrywają pracownicy służby zdrowia. Aby wzmocnić ich wysiłki, powinni mieć oni możliwości dalszego kształcenia i szkolenia w dziedzinie szczepień zgodnie z krajowymi zaleceniami.
- (7) Należy zająć się przypadkami, w których wskaźniki wyszczepienia pracowników służby zdrowia uznaje się w świetle zaleceń krajowych za niewystarczające, aby chronić tych pracowników i ich pacjentów.
- (8) Zróżnicowanie kalendarzy szczepień między państwami członkowskimi w odniesieniu do zaleceń, typu stosowanych szczepionek, liczby podawanych dawek i ich terminów zwiększa ryzyko, że obywatele, a zwłaszcza dzieci, pomijają dawkę szczepionki, przenosząc się z jednego państwa członkowskiego do innego.

- (9) Konieczność przybliżenia służb odpowiedzialnych za szczepienia do obywateli wymaga specjalnych wysiłków, by dotrzeć do najsłabszych jednostek w społeczeństwie, w szczególności za pośrednictwem usługodawców środowiskowych. Europejskie fundusze strukturalne, w szczególności Europejski Fundusz Społeczny (EFS) i Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), stwarzają państwom członkowskim duże możliwości w zakresie poprawy szkolenia pracowników sektora opieki zdrowotnej związanego ze szczepieniami oraz zwiększenia potencjału infrastruktury zdrowotnej w obszarze szczepień.
- (10) Zmiany demograficzne, mobilność, zmiana klimatu i słabnąca odporność przyczyniają się do zmian epidemiologicznych pod względem obciążenia chorobami zwalczanymi drogą szczepień, co wymaga programów szczepień z podejściem zorientowanym na cały cykl życia, wykraczającym poza lata dzieciństwa. Podejście to ma na celu zapewnienie odpowiedniej ochrony przez całe życie i przyczynia się do zdrowego życia i starzenia się, jak również do stabilności systemów opieki zdrowotnej.
- (11) Niedobory szczepionek mają bezpośredni wpływ na realizację i wdrażanie krajowych programów szczepień; państwa członkowskie mierzą się z zakłóceniami w dostawach poszczególnych szczepionek, zdolności produkcyjne w UE pozostają ograniczone, utrzymują się także trudności w zakresie transgranicznego dzielenia się szczepionkami, a brak skoordynowanego planowania na podstawie prognoz przyczynia się do niepewności popytu. W tym kontekście Unia Europejska i jej obywatele pozostają narażeni w przypadku epidemii chorób zakaźnych.
- (12) Konieczność poczynienia szybkich postępów w zakresie badań i rozwoju nowych szczepionek oraz ulepszania lub dostosowywania istniejących wymaga innowacyjnych partnerstw i platform, zaawansowanej wiedzy fachowej i mocniejszych powiązań między dyscyplinami i sektorami, jak również inwestycji w badania w zakresie nauk społecznych i behawioralnych, aby poprawić zrozumienie konkretnych czynników, które warunkują uchylanie się od szczepień.
- (13) W konkluzjach Rady w sprawie szczepień jako skutecznego narzędzia w dziedzinie zdrowia publicznego ⁽¹⁾ określono już niektóre z kluczowych wyzwań i dalsze działania oraz wezwano państwa członkowskie i Komisję do przygotowania wspólnych działań w celu wymiany najlepszych praktyk w dziedzinie polityki szczepień.
- (14) W konkluzjach Rady w sprawie szczepień dziecięcych ⁽²⁾ jednoznacznie wezwano do udoskonalenia rejestrów szczepień i systemów informacyjnych, aby usprawnić monitorowanie programów szczepień i ułatwić wymianę informacji między służbami odpowiedzialnymi za przeprowadzanie szczepień.
- (15) W komunikacie Komisji w sprawie realizacji strategii jednolitego rynku cyfrowego ⁽³⁾ oraz komunikacie w sprawie planu działania w dziedzinie e-zdrowia na lata 2012–2020 ⁽⁴⁾ przypomniano o znaczeniu cyfrowej agendy zdrowia oraz o potrzebie nadawania priorytetu rozwojowi rozwiązań opartych na e-zdrowiu i technologii dużych zbiorów danych. Inicjatywy te wspiera dodatkowo komunikat Komisji w sprawie umożliwienia transformacji cyfrowej opieki zdrowotnej i społecznej na jednolitym rynku cyfrowym ⁽⁵⁾, aby zapewnić nowoczesne i stabilne modele opieki zdrowotnej, a także wzmocnić pozycję obywateli i pracowników służby zdrowia.
- (16) W dyrektywie 2000/54/WE ⁽⁶⁾ w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie czynników biologicznych w miejscu pracy określono minimalne wymagania, aby zapewnić ochronę pracowników, w tym konieczność oferowania szczepionek tym, którzy nie zostali wcześniej uodpornieni; w dyrektywie Rady 2010/32/UE ⁽⁷⁾ w sprawie wykonania umowy ramowej dotyczącej zapobiegania zranieniom ostrymi narzędziami w sektorze szpitali i opieki zdrowotnej zawartej między HOSPEEM a EPSU przewidziano, że jeśli w wyniku oceny ryzyka stwierdzone zostanie zagrożenie dla bezpieczeństwa i zdrowia pracowników z powodu narażenia ich na działanie czynników biologicznych, dla których istnieją skuteczne szczepionki, pracownikom należy zaproponować szczepienia.

⁽¹⁾ Konkluzje Rady w sprawie szczepień jako skutecznego narzędzia w dziedzinie zdrowia publicznego (2014/C 438/04) (Dz.U. C 438 z 6.12.2014, s. 3).

⁽²⁾ Konkluzje Rady w sprawie szczepień dziecięcych: sukcesy i wyzwania europejskich szczepień dziecięcych oraz dalsze działania (Dz.U. C 202 z 8.7.2011, s. 4).

⁽³⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie przeglądu śródkresowego realizacji strategii jednolitego rynku cyfrowego Połączony jednolity rynek cyfrowy dla wszystkich, COM/2017/0228.

⁽⁴⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie planu działania w dziedzinie e-zdrowia na lata 2012–2020, COM/2012/736.

⁽⁵⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie umożliwienia transformacji cyfrowej opieki zdrowotnej i społecznej na jednolitym rynku cyfrowym; wzmacniania pozycji obywateli i budowania zdrowszego społeczeństwa, COM(2018)233.

⁽⁶⁾ Dyrektywa 2000/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 września 2000 r. w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie czynników biologicznych w miejscu pracy (Dz.U. L 262 z 17.10.2000, s. 21).

⁽⁷⁾ Dyrektywa Rady 2010/32/UE z dnia 10 maja 2010 r. w sprawie wykonania umowy ramowej dotyczącej zapobiegania zranieniom ostrymi narzędziami w sektorze szpitali i opieki zdrowotnej zawartej między HOSPEEM a EPSU (Dz.U. L 134 z 1.6.2010, s. 66).

- (17) Decyzja nr 1082/2013/UE ⁽¹⁾ w sprawie poważnych transgranicznych zagrożeń zdrowia stanowi podstawę ustanowienia dobrowolnego mechanizmu nabywania z wyprzedzeniem medycznych środków zapobiegawczych na potrzeby zwalczania poważnych transgranicznych zagrożeń zdrowia.
- (18) W konkluzjach Rady w sprawie wspólnych wartości i zasad systemów opieki zdrowotnej Unii Europejskiej ⁽²⁾ zatwierdza się zasady i najistotniejsze wartości, jakimi są powszechność, dostęp do dobrej jakości opieki, sprawiedliwość oraz solidarność, które to wartości mają ogromne znaczenie, by zapewnić sprawiedliwy dostęp do usług szczepienia, niezależnie od wieku, statusu społecznego lub położenia geograficznego, zgodnie z krajowymi i regionalnymi programami immunizacji.
- (19) W rozporządzeniu (WE) nr 851/2004 ⁽³⁾ upoważniono Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób (ECDC) do wspierania profilaktyki i kontroli chorób zakaźnych oraz do wspierania wymiany najlepszych praktyk i doświadczeń w odniesieniu do programów szczepień. Oprócz tego centrum koordynuje gromadzenie, walidację, analizę i rozpowszechnianie danych na poziomie UE, w tym na temat strategii szczepień.
- (20) W dyrektywie 2001/83/WE ⁽⁴⁾ w sprawie wspólnotowego kodeksu odnoszącego się do produktów leczniczych stosowanych u ludzi oraz w rozporządzeniu (WE) nr 726/2004 ⁽⁵⁾ ustanawiającym Europejską Agencję Leków upoważniono organy regulacyjne do promowania i ochrony zdrowia publicznego poprzez zezwolenie na stosowanie bezpiecznych i skutecznych szczepionek oraz poprzez ciągłą ocenę stosunku korzyści płynących ze szczepionek do ryzyka w wyniku udzielenia pozwolenia na dopuszczenie do obrotu.
- (21) Plan działania Komisji „Jedno zdrowie” ⁽⁶⁾ wspiera państwa członkowskie UE w zwalczaniu oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe i zawiera wezwanie do stworzenia usprawnionych ścieżek dopuszczania nowych czynników antybakteryjnych oraz pobudzania badań i rozwoju w zakresie nowych szczepionek przeciwko patogenom związanym z opornością na środki przeciwdrobnoustrojowe.
- (22) W rezolucji Parlamentu Europejskiego z dnia 19 kwietnia 2018 r. w sprawie uchylania się od szczepień i spadku liczby szczepień w Europie ⁽⁷⁾ wzywa się państwa członkowskie do zapewnienia dostatecznego szczepienia pracowników sektora opieki zdrowotnej, podejmowania skutecznych działań przeciwko informacjom wprowadzającym w błąd oraz do wdrażania środków w celu poprawienia dostępu do produktów leczniczych. Wzywa się również Komisję do ułatwienia stworzenia bardziej zharmonizowanego kalendarza szczepień w całej UE.
- (23) Plan działania Komisji w sprawie zwalczania fałszywych informacji i dezinformacji w internecie ma na celu przyczynienie się do rozwoju na szczeblu unijnym strategii dotyczącej walki z rozprzestrzenianiem się dezinformacji; komunikat Komisji w sprawie zwalczania dezinformacji ⁽⁸⁾ odnosi się do wyzwań związanych z platformami internetowymi w związku z rozprzestrzenianiem się dezinformacji.
- (24) Od czasu powstania w 2000 r. Globalnego Sojuszu na rzecz Szczepionek i Szczepień (GAVI) Komisja wsparła w jego ramach poprawę dostępu do nowoczesnych i kluczowych szczepionek w 77 najuboższych krajach. Do 2015 r. przekazano 83 mln EUR, co przyczyniło się do pełnej immunizacji 277 mln dzieci w okresie 2011–2015, kolejnych 200 mln EUR zadeklarowano na lata 2016–2020: w okresie tym planuje się zaszczepić kolejnych 300 milionów dzieci.
- (25) Podczas Światowego Zgromadzenia Zdrowia w 2012 r. ministrowie zdrowia zatwierdzili globalny plan działania w dziedzinie szczepień (GVAP), aby do 2020 r. zapewnić, by nikogo nie omijały ważne szczepienia. W 2014 r. Biuro Regionalne Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) dla Europy przyjęło europejski plan działania w dziedzinie szczepień na lata 2015–2020.

⁽¹⁾ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1082/2013/UE z dnia 22 października 2013 r. w sprawie poważnych transgranicznych zagrożeń zdrowia oraz uchylająca decyzję nr 2119/98/WE (Dz.U. L 293 z 5.11.2013, s. 1).

⁽²⁾ Konkluzje Rady w sprawie wspólnych wartości i zasad systemów opieki zdrowotnej Unii Europejskiej (Dz.U. C 146 z 22.6.2006, s. 1).

⁽³⁾ Rozporządzenie (WE) nr 851/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. ustanawiające Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób (Dz.U. L 142 z 30.4.2004, s. 1).

⁽⁴⁾ Dyrektywa 2001/83/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 listopada 2001 r. w sprawie wspólnotowego kodeksu odnoszącego się do produktów leczniczych stosowanych u ludzi (Dz.U. L 311 z 28.11.2001, s. 67).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie (WE) nr 726/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. ustanawiające wspólnotowe procedury wydawania pozwoleń dla produktów leczniczych stosowanych u ludzi i do celów weterynaryjnych i nadzoru nad nimi oraz ustanawiające Europejską Agencję Leków (Dz.U. L 136 z 30.4.2004, s. 1).

⁽⁶⁾ Komunikat Komisji w sprawie planu działania „Jedno zdrowie” wspierającego państwa członkowskie w zwalczaniu oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe, COM(2017)339.

⁽⁷⁾ Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie uchylania się od szczepień i spadku liczby szczepień w Europie (dotychczas nieopublikowana w Dz.U.).

⁽⁸⁾ Komunikat Komisji w sprawie zwalczania dezinformacji w internecie: podejście europejskie, COM(2018)236.

- (26) Cel trzeci agendy „Przekształcamy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030”⁽¹⁾ – zapewnić wszystkim ludziom w każdym wieku zdrowe życie oraz promować dobrobyt – podkreśla znaczenie szczepionek dla ochrony ludzi przed chorobami. Ponadto, w ramach Europejskiego konsensusu w sprawie rozwoju „Nasz świat, nasza godność, nasza przyszłość”⁽²⁾ UE i jej państwa członkowskie potwierdzają swoje zobowiązanie do chronienia prawa każdej osoby do cieszenia się najwyższym możliwym do osiągnięcia standardem zdrowia fizycznego i psychicznego, m.in. przez pomoc w zapewnianiu wszystkim dostępu do przystępnych cenowo kłuczowych produktów leczniczych i szczepionek.
- (27) Wspólne unijne działanie w zakresie szczepień, współfinansowane w ramach Trzeciego Programu działań Unii w dziedzinie zdrowia⁽³⁾ i rozpoczęte w 2018 r., ma na celu przede wszystkim wymianę najlepszych praktyk w zakresie krajowych polityk szczepień oraz określenie technicznych wymogów odnoszących się do elektronicznych systemów informacyjnych w zakresie immunizacji, do prognozowania szczepień, wyznaczania priorytetów w dziedzinie badań i rozwoju w zakresie szczepień oraz do badań mających na celu rozwiązanie problemu uchylania się od szczepień.
- (28) Działania przedstawione w niniejszym zaleceniu mają na celu zwiększenie bezpieczeństwa zdrowia publicznego, zmniejszenie nierówności między państwami członkowskimi i zwiększenie bezpieczeństwa dostaw szczepionek w ramach rynku wewnętrznego. Działania te uzupełniają i wzmacniają krajowe polityki i działania we wszystkich państwach członkowskich, przy czym uwzględniają różne punkty wyjścia w odniesieniu do polityk w zakresie immunizacji, struktur instytucjonalnych, różnic regionalnych i zdolności w zakresie opieki zdrowotnej poszczególnych państw członkowskich.
- (29) Niniejsze zalecenie jest zgodne z zasadami pomocniczości i proporcjonalności,

NINIEJSZYM ZALECA, ABY PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE:

1. Opracowały i wdrożyły plany szczepień, stosownie do przypadku, na poziomie krajowym lub regionalnym mające na celu poprawę stanu zaszczepienia z myślą o realizacji celów i założeń europejskiego planu działania w dziedzinie szczepień Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) do 2020 r. Plany te mogą obejmować np. przepisy zrównoważonego finansowania i dostarczania szczepionek, podejście do szczepienia uwzględniające cały okres życia, zdolność reagowania na sytuacje nadzwyczajne i działania w zakresie komunikacji i doradztwa.
2. Dążyły do zapewnienia do 2020 r., w szczególności w przypadku odry, wskaźnika stanu zaszczepienia na poziomie 95 % i po dwie dawki szczepionki dla docelowej szczepionej populacji dzieci oraz dążyły do zlikwidowania luk w odporności występujących we wszystkich innych grupach wiekowych, aby wyeliminować występowanie odry w UE.
3. Wprowadziły rutynowe kontrole statusu szczepień i możliwości regularnego szczepienia na różnych etapach życia poprzez rutynowe wizyty w ramach systemu podstawowej opieki zdrowotnej i dzięki podejmowaniu dodatkowych środków, takich jak wprowadzenie szczepień przed rozpoczęciem przedszkola/szkoły, w miejscu pracy lub zakładach opieki zdrowotnej.
4. Ułatwiły dostęp do szczepień na poziomie krajowym lub regionalnym dzięki:
 - a) uproszczeniu i poszerzeniu możliwości oferowania szczepień poprzez zaangażowanie usługodawców z danej społeczności; oraz
 - b) zapewnienie ukierunkowanego dotarcia do grup najbardziej wrażliwych, w tym grup wykluczonych społecznie, tak aby zlikwidować nierówności i luki w odniesieniu do stanu zaszczepienia.
5. Zachęcały placówki szkolnictwa wyższego oraz odpowiednie zainteresowane podmioty do rozważenia uwzględnienia i wzmocnienia szkoleń w zakresie chorób zwalczanych drogą szczepień, wakcynologii oraz immunizacji w krajowych medycznych programach nauczania i wszelkich medycznych programach kształcenia ustawicznego dla pracowników służby zdrowia we wszystkich sektorach oraz współpracowały z tymi placówkami i podmiotami w tym zakresie, gdy tylko będzie to wskazane, aby wzmocnić ich kluczową rolę w dążeniu do osiągnięcia wyższych wskaźników stanu zaszczepienia.

Wykorzystywały możliwości oferowane przez EFS i EFRR do celów wspierania szkoleń i rozwoju umiejętności pracowników służby zdrowia w zakresie chorób zwalczanych drogą szczepień, wakcynologii i immunizacji oraz do celów wzmacniania – w obszarze szczepień – możliwości infrastruktury krajowej i regionalnej, w tym elektronicznych systemów informacyjnych w zakresie immunizacji.

⁽¹⁾ Rezolucja 70/1 przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 25 września 2015 r.: „Przekształcamy nasz świat: agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju do roku 2030”.

⁽²⁾ Wspólne oświadczenie Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie, Parlamencie Europejskiego i Komisji – Nowy europejski konsensus w sprawie rozwoju „Nasz świat, nasza godność, nasza przyszłość” (Dz.U. C 210 z 30.6.2017, s. 1).

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 282/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia Trzeciego Programu działań Unii w dziedzinie zdrowia (2014–2020) oraz uchylające decyzję nr 1350/2007/WE (Dz.U. L 86 z 21.3.2014, s. 1).

6. Gdy tylko będzie to konieczne, zintensyfikowały działania komunikacyjne i działania mające na celu podnoszenie świadomości w zakresie korzyści ze szczepień poprzez:
 - a) prezentowanie dowodów naukowych w formie zrozumiałej dla laika, przy wykorzystaniu różnych strategii osadzonych w kontekście, aby – wykorzystując między innymi narzędzia cyfrowe i partnerstwa ze społeczeństwem obywatelskim i innymi istotnymi zainteresowanymi stronami – zapobiegać szerzeniu się informacji wprowadzających w błąd;
 - b) kontaktowanie się i oferowanie szkoleń odpowiednim podmiotom, takim jak pracownicy sektora opieki zdrowotnej, zainteresowane podmioty z obszaru edukacji, partnerzy społeczni oraz media jako podmioty opiniotwórcze, aby zwalczać lekceważenie zagrożeń i zwiększać zaufanie do immunizacji.
7. Przeanalizowały możliwość rozwinięcia zdolności instytucji zdrowia publicznego i opieki zdrowotnej do posiadania informacji elektronicznych o statusie szczepień obywateli, na przykład opartych na systemach informatycznych wyposażonych w funkcje przypominania, obrazujących aktualne dane dotyczące stanu zaszczepienia w odniesieniu do wszystkich grup wiekowych i pozwalających na łączenie i wymianę danych w ramach systemów opieki zdrowotnej.
8. W stosownych przypadkach zwiększyły wsparcie dla badań i innowacji w zakresie szczepionek, aby dostępne były wystarczające zasoby pozwalające na szybki postęp w dziedzinie nowych lub ulepszonych szczepionek, oraz ułatwiły wykorzystywanie wyników badań nad szczepionkami w opracowywaniu opartych na pełniejszych informacjach krajowych lub regionalnych programów i polityk szczepień.

NINIEJSZYM Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE ZAMIAR KOMISJI, ABY PODJĄĆ NASTĘPUJĄCE DZIAŁANIA W ŚCISŁEJ WSPÓŁPRACY Z PAŃSTWAMI CZŁONKOWSKIMI:

9. Dążenie do ustanowienia systemu Europejskiej wymiany informacji o szczepieniach (EVIS), koordynowanego przez ECDC, by:
 - a) wraz z krajowymi organami zarządzającymi służbą zdrowia:
 - (i) przeanalizować wykonalność ustanowienia do 2020 r. wytycznych dotyczących podstawowego unijnego kalendarza szczepień z uwzględnieniem zaleceń WHO dotyczących rutynowych szczepień, mając na celu poprawę przestrzegania kalendarzy krajowych i promowania równej ochrony zdrowia obywateli unijnych; przeanalizować należy również wykonalność utworzenia wspólnej karty szczepień;
 - (ii) zwiększyć spójność i przejrzystość oraz rozwinąć metodyki oceniania krajowych i regionalnych planów szczepień dzięki wymianie dowodów naukowych i narzędzi przy wsparciu krajowych technicznych grup doradczych ds. immunizacji;
 - (iii) opracować metodyki i wytyczne UE w odniesieniu do wymogów dotyczących danych, na potrzeby lepszego monitorowania wskaźników stanu zaszczepienia we wszystkich grupach wiekowych, w tym wśród pracowników sektora opieki zdrowotnej, we współpracy z WHO oraz gromadzić takie dane i dzielić się nimi na poziomie UE;
 - b) ustanowić do 2019 r. europejski portal informacji o szczepieniach ze wsparciem Europejskiej Agencji Leków, żeby zapewniać online obiektywne, przejrzyste i aktualizowane dowody dotyczące szczepień i szczepionek, płynących z nich korzyści i bezpieczeństwa tych szczepionek oraz procesu nadzoru nad bezpieczeństwem farmakoterapii;
 - c) zwalczać wprowadzające w błąd informacje dotyczące szczepionek w internecie i opracowywać oparte na dowodach informacyjne narzędzia i wytyczne wspierające państwa członkowskie w reagowaniu – zgodnie z komunikatem Komisji w sprawie zwalczania dezinformacji w internecie – na uchylanie się od szczepień.
10. Przy wsparciu Europejskiej Agencji Leków oraz przy współpracy z ECDC, stałe monitorowanie korzyści i ryzyka związanych ze szczepionkami i szczepieniami, na poziomie UE, w tym poprzez badania w kontekście nadzoru po wprowadzeniu do obrotu;
11. Praca nad rozwojem metodologii i wzmocnienia możliwości w zakresie oceny względnej skuteczności szczepionek i programów szczepień.
12. Zwiększenie skuteczności stosowania przepisów Unii w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie czynników biologicznych w miejscu pracy, jak określono w dyrektywie 2000/54/WE i dyrektywie Rady 2010/32/UE, z uwzględnieniem kompetencji krajowych, w szczególności dzięki wspieraniu kształcenia ustawicznego pracowników sektora opieki zdrowotnej, monitorowaniu ich stanu immunizacji i, w stosownych przypadkach, czynnemu oferowaniu szczepionek do celów zapewnienia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa pacjentów i pracowników sektora opieki zdrowotnej.
13. Przedstawienie dowodów i danych, w tym w ramach sieci European Schoolnet, aby wspierać wysiłki państw członkowskich na rzecz zwiększenia znaczenia aspektów związanych z wakcynologią i immunizacją w krajowych medycznych programach nauczania oraz w kształceniu podyplomowym.

14. Praca nad poprawą podaży szczepionek i łagodzeniem ryzyka wystąpienia braków poprzez:

- a) rozważenie opracowania europejskiej wirtualnej hurtowni danych o zapotrzebowaniu na szczepionki i – w stosownych przypadkach – dostępnych zapasach szczepionek, aby ułatwić dobrowolną wymianę informacji o dostępnych zapasach, ewentualnych nadwyżkach i światowych niedoborach kluczowych szczepionek;
- b) rozważenie opracowania koncepcji mechanizmu służącego do wymiany zapasów szczepionek między państwami członkowskimi w przypadku wybuchu epidemii, który to mechanizm poprawi powiązania między podażą a popytem na szczepionki;
- c) przeanalizowanie wykonalności tworzenia fizycznych zapasów i zaangażowania się w dialog z przedsiębiorstwami produkującymi szczepionki w sprawie mechanizmu ułatwiającego utrzymywanie zapasów i dostępność szczepionek w przypadku wystąpienia choroby, z uwzględnieniem światowych niedoborów kluczowych szczepionek;
- d) rozważenie – wspólnie z zainteresowanymi podmiotami, w szczególności z sektorem produkcji szczepionek, który odgrywa kluczową rolę w realizacji tych celów – możliwości poprawy unijnych zdolności produkcyjnych, zagwarantowania ciągłości dostaw i zapewnienia zróżnicowania dostawców;
- e) zbadanie możliwości wspólnego zamawiania szczepionek lub antytoksyn, które mają zostać wykorzystane w przypadku pandemii, nieoczekiwanego wybuchu epidemii i małego popytu na szczepionki (mała liczba przypadków lub bardzo specyficzne populacje do objęcia szczepieniem);
- f) wspieranie unijnej sieci Urzędowych Laboratoriów Kontroli Produktów Leczniczych i jej prac nad zapewnieniem, by szczepionki wprowadzane na rynek UE były wysokiej jakości;
- g) monitorowanie przestrzegania obowiązku utrzymania ciągłości dostaw produktów leczniczych nałożonego na posiadaczy pozwolenia na dopuszczenie do obrotu (art. 81 dyrektywy 2001/83/WE) i zbadanie sposobów poprawy przestrzegania tego obowiązku;
- h) rozważenie ułatwienia – z udziałem Europejskiej Agencji Leków – wczesnego dialogu z podmiotami opracowującymi szczepionki, krajowymi decydentami i organami regulacyjnymi w celu wspierania udzielania zezwoleń na innowacyjne szczepionki, w tym szczepionki na pojawiające się zagrożenia dla zdrowia;

15. Zwiększyć skuteczność i efektywność unijnego oraz krajowego finansowania badań i rozwoju w zakresie szczepionek poprzez starania mające na celu:

- a) wzmocnienie istniejących partnerstw i infrastruktur badawczych oraz ustanowienie nowych, w tym na rzecz badań klinicznych;
- b) dążenie do konsensusu w zakresie niezaspokojonych potrzeb populacji i uzgodnionych priorytetów w odniesieniu do szczepionek, który można wykorzystać do celów opracowywania przyszłych programów finansowania badań nad szczepionkami na poziomie krajowym i unijnym, w tym do wykorzystania zalet Koalicji na rzecz innowacji dotyczących gotowości na wypadek wystąpienia epidemii (CEPI) oraz światowej współpracy badawczej w zakresie gotowości na wypadek wystąpienia chorób zakaźnych (GloPID-R);
- c) rozważenie inwestowania w badania w zakresie nauk społecznych i behawioralnych dotyczące czynników warunkujących uchylenie się od szczepień wśród różnych podgrup populacji i pracowników sektora opieki zdrowotnej.

NINIEJSZYM Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE ZAMIAR KOMISJI, ABY:

16. Przeanalizować kwestie niewystarczającego stanu zaszczepienia spowodowanego transgranicznym przepływem osób w UE i przywrócić się możliwościom rozwiązania tych kwestii, w tym poprzez analizę wykonalności opracowania wspólnej karty/paszportu szczepień dla obywateli UE (uwzględniających potencjalne różnice w krajowych kalendarzach szczepień oraz), które byłyby kompatybilne z elektronicznymi systemami informacyjnymi w zakresie immunizacji oraz zatwierdzone do użytku transgranicznego, bez powielania pracy na szczeblu krajowym.
17. Dążyć – na przykład w kontekście procesu dotyczącego stanu zdrowia w UE – do regularnego sporządzania sprawozdań na temat stanu zaufania do szczepionek w UE, aby monitorować postawy wobec szczepienia. Na podstawie tego sprawozdania i z uwzględnieniem odnośnych prac WHO przedstawiać wytyczne, które mogą wesprzeć państwa członkowskie w zapobieganiu uchyłaniu się od szczepień.
18. Powołać koalicję na rzecz szczepień, aby zrzeszyć europejskie stowarzyszenia pracowników sektora opieki zdrowotnej, jak również odpowiednie stowarzyszenia studentów w tej dziedzinie, celem zobowiązania się do dokładnego informowania opinii publicznej, zwalczania mitów i wymiany najlepszych praktyk.
19. Wzmocnić wpływ corocznego Europejskiego Tygodnia Szczepień dzięki zorganizowaniu inicjatywy mającej podnieść publiczną świadomość w UE i wsparciu wewnętrznych działań państw członkowskich.

20. Zidentyfikować bariery utrudniające dostęp oraz wesprzeć interwencje mające na celu zwiększenie dostępu do szczepień dla grup defaworyzowanych i wykluczonych społecznie, w tym poprzez propagowanie roli mediatorów w zakresie zdrowia oraz oddolnych sieci społecznych, zgodnie z zaleceniami krajowymi.
21. Opracować wytyczne, żeby przezwyciężyć bariery prawne i techniczne utrudniające interoperacyjność krajowych systemów informacyjnych w zakresie immunizacji, uwzględniając we właściwy sposób przepisy dotyczące ochrony danych osobowych, jak określono w komunikacie Komisji w sprawie umożliwienia transformacji cyfrowej opieki zdrowotnej i społecznej na jednolitym rynku cyfrowym; wzmacniania pozycji obywateli i budowania zdrowszego społeczeństwa.
22. W dalszym ciągu wspierać badania i innowacje za pośrednictwem programów ramowych UE w zakresie badań i innowacji na rzecz opracowania nowych, bezpiecznych i skutecznych szczepionek oraz optymalizacji istniejących szczepionek.
23. Wzmocnić istniejące partnerstwa i współpracę z międzynarodowymi podmiotami i inicjatywami, takimi jak WHO oraz jej strategiczna grupa doradcza ekspertów ds. immunizacji (SAGE), europejska techniczna grupa doradcza ekspertów ds. immunizacji (ETAGE), procesy Ogólnoświatowej Inicjatywy na rzecz Bezpieczeństwa Zdrowotnego i światowego programu bezpieczeństwa zdrowotnego (Ogólnoświatowa Inicjatywa na rzecz Bezpieczeństwa Zdrowotnego, światowy program bezpieczeństwa zdrowotnego), UNICEF oraz inicjatywy na rzecz finansowania i badań, takiej jak Gavi, CEPI, GloPID-R oraz inicjatywa w zakresie wspólnego planowania badań nad opornością na środki przeciwdrobnoustrojowe (JPIAMR).
24. Regularnie składać sprawozdania w sprawie postępów we wdrażaniu niniejszego zalecenia na podstawie wskaźników uzgodnionych z państwami członkowskimi i informacji z innych stosownych źródeł.

Sporządzono w Brukseli dnia 7 grudnia 2018 r.

W imieniu Rady

B. HARTINGER-KLEIN

Przewodniczący

IV

(Informacje)

INFORMACJE INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH
UNII EUROPEJSKIEJ

PARLAMENT EUROPEJSKI

DECYZJA PREZYDIUM PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

z dnia 10 grudnia 2018 r.

zmieniająca przepisy wykonawcze do Statutu posła do Parlamentu Europejskiego

(2018/C 466/02)

PREZYDIUM PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 223 ust. 2,

uwzględniając Statut posła do Parlamentu Europejskiego ⁽¹⁾,

uwzględniając art. 25 Regulaminu Parlamentu Europejskiego,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Zgodnie z art. 69 ust. 1 przepisów wykonawczych do Statutu posła do Parlamentu Europejskiego ⁽²⁾ Prezydium może dokonać corocznie waloryzacji kwoty dodatku z tytułu kosztów podróży, diety dziennej i dodatku z tytułu kosztów ogólnych do maksymalnej wysokości rocznej stopy inflacji w Unii Europejskiej, odnotowanej w październiku poprzedniego roku i opublikowanej przez Eurostat.
- (2) Zgodnie z informacją podaną przez Eurostat dnia 16 listopada 2018 r. stopa inflacji w Unii Europejskiej w okresie od października 2017 r. do października 2018 r. wyniosła 2,2 %. Nowe kwoty wynikające z dostosowania niezbędnego w celu uwzględnienia stopy inflacji powinny mieć zastosowanie od dnia 1 stycznia 2019 r., w związku z czym należy odpowiednio zmienić przepisy wykonawcze.
- (3) Zgodnie z art. 69 ust. 2 przepisów wykonawczych maksymalna wysokość kosztów pomocy parlamentarnej pokrywanych z tytułu korzystania z usług osobistych współpracowników, o których mowa w art. 33 ust. 4 przepisów wykonawczych, podlega w stosownych przypadkach rocznej waloryzacji w oparciu o dane zebrane zgodnie z art. 65 regulaminu pracowniczego urzędników Unii Europejskiej, ustanowionego na mocy rozporządzenia Rady (EWG, Euratom, EWWiS) nr 259/68 ⁽³⁾.
- (4) W związku z tym Komisja ustaliła, że na rok 2018 współczynnik waloryzacji wynosi 1,7 %. Zgodnie z powyższym maksymalną miesięczną kwotę przeznaczoną na pokrycie kosztów pomocy parlamentarnej należy podwyższyć do 24 943 EUR ze skutkiem od dnia 1 lipca 2018 r.
- (5) W związku z księgami rachunkowymi dodatkowego (dobrowolnego) funduszu emerytalnego należy podjąć szereg niezbędnych z ekonomicznego punktu widzenia środków, aby poprawić stabilność dodatkowego (dobrowolnego) funduszu emerytalnego, rozwiązać narastające problemy z płynnością oraz ograniczyć deficyt aktuarialny i negatywne skutki dla europejskiego podatnika.

⁽¹⁾ Decyzja Parlamentu Europejskiego 2005/684/WE, Euratom z dnia 28 września 2005 r. w sprawie przyjęcia Statutu posła do Parlamentu Europejskiego (Dz.U. L 262 z 7.10.2005, s. 1).

⁽²⁾ Decyzja Prezydium Parlamentu Europejskiego z dnia 19 maja i 9 lipca 2008 r. dotycząca przepisów wykonawczych do Statutu posła do Parlamentu Europejskiego (Dz.U. C 159 z 13.7.2009, s. 1).

⁽³⁾ Dz.U. L 56 z 4.3.1968, s. 1.

- (6) W tym celu, a także z myślą o poszanowaniu praw nabytych przez osoby otrzymujące już świadczenia emerytalne, warunki otrzymywania dodatkowego świadczenia emerytalnego przez osoby, które do dnia 1 stycznia 2019 r. nie spełnią wszystkich warunków niezbędnych do otrzymania świadczenia powinny zostać zmienione w następujący sposób: wiek emerytalny w przypadku beneficjentów dodatkowego (dobrowolnego) programu emerytalnego powinien być podwyższony z obecnych 63 do 65 lat a ponadto należy wprowadzić podatek w wysokości 5 % od wszystkich świadczeń emerytalnych, do których uprawnienia zostały nabyte po dniu 1 stycznia 2019 r. Środki te stanowią najmniej uciążliwe możliwe ograniczenia dla wszystkich zainteresowanych,

PRZYMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

W przepisach wykonawczych wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 15 lit. c) otrzymuje brzmienie:

„c) w przypadku podróży samochodem maksymalnie za 1 000 km za podróż tam lub z powrotem: 0,53 EUR/km, powiększone w stosownych przypadkach o cenę przeprawy promem lub podobnym środkiem transportu.”;

- 2) art. 20 ust. 1 lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) za część trasy od 0 do 50 km: 23,63 EUR.”;

- 3) artykuł 22 otrzymuje brzmienie:

- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Maksymalna kwota rocznego zwrotu z tytułu kosztów podróży poniesionych w przypadkach przewidzianych w art. 10 ust. 1 lit b) wynosi 4 454 EUR.”;

- b) ust. 3 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„3. Maksymalna kwota rocznego zwrotu z tytułu kosztów podróży rzeczywiście poniesionych w związku z podróżami przewodniczących komisji lub podkomisji w celu uczestniczenia w konferencjach lub wydarzeniach o wymiarze parlamentarnym, dotyczących tematu o charakterze europejskim, wchodzącego w zakres kompetencji komisji lub podkomisji, której przewodniczą, wynosi 4 454 EUR. Uczestnictwo wymaga uprzedniego zezwolenia przewodniczącego Parlamentu po sprawdzeniu dostępności środków w granicach wyżej wymienionej maksymalnej kwoty.”;

- 4) art. 24 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Jeżeli działalność oficjalna ma miejsce na terytorium Unii, poseł pobiera zryczałtowaną kwotę w wysokości 320 EUR.”;

- 5) art. 26 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wysokość diety przysługująca w ciągu miesiąca z tytułu art. 25 wynosi 4 513 EUR.”;

- 6) art. 33 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Maksymalna pokrywana kwota przysługująca w ciągu miesiąca z tytułu korzystania z usług wszystkich współpracowników wymienionych w art. 34 wynosi 24 943 EUR.”;

- 7) artykuł 76 otrzymuje brzmienie:

- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Dodatkowe świadczenia emerytalne dla byłych posłów lub innych beneficjentów, które zgodnie z art. 1, 3 i 4 załącznika VII do Przepisów dotyczących zwrotu kosztów oraz diet posłów do Parlamentu Europejskiego staną się należne przed dniem 1 stycznia 2019 r., w dalszym ciągu będą wypłacane zgodnie z tym załącznikiem obowiązującym do dnia 31 grudnia 2018 r.”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Uzupełniające świadczenia emerytalne, które w dniu 1 stycznia 2019 r. nie stały się jeszcze należne, ustala i wypłaca się na podstawie art. 1 i 2 załącznika VII do Przepisów dotyczących zwrotu kosztów oraz diet posłów do Parlamentu Europejskiego z zastrzeżeniem następujących warunków i odstępstw:

- a) świadczenia emerytalne wypłaca się od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po dniu, w którym poseł osiągnął wiek 65 lat;
- b) od świadczenia emerytalnego odprowadza się specjalny podatek w wysokości 5 % kwoty nominalnej świadczenia emerytalnego. Podatek jest wpłacany bezpośrednio na rzecz dodatkowego (dobrowolnego) funduszu emerytalnego.”;

c) dodaje się nowy ustęp 2a w brzmieniu:

„2a. Dodatkowe (dobrowolne) świadczenia emerytalne na rzecz innych beneficjentów zgodnie z art. 3 i 4 załącznika VII do Przepisów dotyczących zwrotu kosztów oraz diet posłów do Parlamentu Europejskiego, które w dniu 1 stycznia 2019 r. nie stały się jeszcze należne, podlegają specjalnemu podatkowi w wysokości 5 % kwoty nominalnej świadczenia emerytalnego. Podatek ten jest wpłacany bezpośrednio na rzecz dodatkowego (dobrowolnego) funduszu emerytalnego.”.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja wchodzi w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejszą decyzję stosuje się od dnia 1 stycznia 2019 r., z wyjątkiem art. 1 ust. 6, który ma zastosowanie od dnia 1 lipca 2018 r.

KOMISJA EUROPEJSKA

Kursy walutowe euro ⁽¹⁾

27 grudnia 2018 r.

(2018/C 466/03)

1 euro =

Waluta			Kurs wymiany		
USD	Dolar amerykański	1,1377	CAD	Dolar kanadyjski	1,5500
JPY	Jen	126,14	HKD	Dolar Hongkongu	8,9109
DKK	Korona duńska	7,4672	NZD	Dolar nowozelandzki	1,6964
GBP	Funt szterling	0,90073	SGD	Dolar singapurski	1,5617
SEK	Korona szwedzka	10,2725	KRW	Won	1 276,84
CHF	Frank szwajcarski	1,1279	ZAR	Rand	16,5208
ISK	Korona islandzka	133,00	CNY	Yuan renminbi	7,8109
NOK	Korona norweska	9,9698	HRK	Kuna chorwacka	7,4125
BGN	Lew	1,9558	IDR	Rupia indonezyjska	16 608,20
CZK	Korona czeska	25,858	MYR	Ringgit malezyjski	4,7419
HUF	Forint węgierski	321,56	PHP	Peso filipińskie	59,991
PLN	Złoty polski	4,2945	RUB	Rubel rosyjski	78,8767
RON	Lej rumuński	4,6536	THB	Bat tajlandzki	37,026
TRY	Lir turecki	6,0067	BRL	Real	4,4786
AUD	Dolar australijski	1,6161	MXN	Peso meksykańskie	22,6283
			INR	Rupia indyjska	79,9445

⁽¹⁾ Źródło: referencyjny kurs wymiany walut opublikowany przez EBC.

Noty wyjaśniające do Nomenklatury scalonej Unii Europejskiej

(2018/C 466/04)

Na podstawie art. 9 ust. 1 lit. a) rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 ⁽¹⁾ w Notach wyjaśniających do Nomenklatury scalonej Unii Europejskiej ⁽²⁾ wprowadza się następujące zmiany:

Na stronie 380 tekst „**9406 00 Budynki prefabrykowane**” otrzymuje brzmienie:

„9406 Budynki prefabrykowane

Pozycja ta obejmuje tzw. tunele foliowe, składające się z elementów konstrukcji (zazwyczaj rury stalowe lub aluminiowe), ścian i dachu (zazwyczaj wykonanych z plastiku lub szkła), stosowane w ogrodnictwie, pozwalające na uprawę roślin pod osłoną. Są zaprojektowane w celu długoterminowego stosowania na zewnątrz, mają stabilną konstrukcję i są odporne na działanie pogody. Ich rozmiar musi pozwalać na wejście osoby. Mogą być także zaprojektowane w sposób pozwalający na wyposażenie w dodatkowe elementy, takie jak ogrzewanie lub klimatyzacja.

Jednak tunele foliowe stosowane w ogrodnictwie, które nie mają charakteru budynków prefabrykowanych (np. mają niestabilną konstrukcję, są przeznaczone do krótkotrwałego użytku, mogą być z łatwością rozkładane i przenoszone), należy klasyfikować według materiału, z którego utworzono elementy ich konstrukcji (zazwyczaj rury stalowe lub aluminiowe), który nadaje artykułowi jego szczególny charakter w rozumieniu reguły ogólnej 3b).

Przykłady produktów objętych pozycją 9406:

Zdjęcie nr 1

Zdjęcie nr 2

Przykłady produktów, które należy zaklasyfikować według materiału, z którego utworzono elementy konstrukcji (rury):

Zdjęcie nr 3

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej (Dz.U. L 256 z 7.9.1987, s. 1).

⁽²⁾ Dz.U. C 76 z 4.3.2015, s. 1.

Zdjęcie nr 4

Zdjęcie nr 5"

Zawiadomienie Komisji w sprawie bieżących stóp procentowych od zwracanej pomocy państwa oraz stóp referencyjnych/dyskontowych obowiązujących 28 państw członkowskich od dnia 1 stycznia 2019 r.

(Opublikowano zgodnie z art. 10 rozporządzenia Komisji (WE) 794/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. (Dz.U. L 140 z 30.4.2004, s. 1))

(2018/C 466/05)

Stopy bazowe obliczone zgodnie z Komunikatem Komisji w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych (Dz.U. C 14 z 19.1.2008, s. 6). W zależności od zastosowania stopy referencyjnej, nadal należy dodawać odpowiednie marże, tak jak określono w komunikacie. W przypadku stosowania stopy referencyjnej jako stopy dyskontowej oznacza to, że do stopy bazowej należy dodać marżę 100 punktów bazowych. Rozporządzenie Komisji (WE) nr 271/2008 z dnia 30 stycznia 2008 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 794/2004 przewiduje, że, o ile nie przewidziano inaczej w odrębnej decyzji, także stopę od zwracanej pomocy oblicza się, dodając 100 punktów bazowych do stopy bazowej.

Zmienione stopy zaznaczono pogrubioną czcionką.

Poprzednia tabela została opublikowana w Dz.U. C 412 z 14.11.2018, s. 4.

Od	Do	AT	BE	BG	CY	CZ	DE	DK	EE	EL	ES	FI	FR	HR	HU	IE	IT	LT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	RO	SE	SI	SK	UK
1.1.2019	...	-0,16	-0,16	0,00	-0,16	1,98	-0,16	0,02	-0,16	-0,16	-0,16	-0,16	-0,16	0,28	0,56	-0,16	-0,16	-0,16	-0,16	-0,16	-0,16	-0,16	1,87	-0,16	3,56	-0,31	-0,16	-0,16	1,09

Nowa strona narodowa obiegowych monet euro

(2018/C 466/06)

Strona narodowa nowej obiegowej monety okolicznościowej o nominale 2 euro emitowanej przez Belgię

Obiegowe monety euro mają status prawnego środka płatniczego w całej strefie euro. W celu poinformowania ogółu społeczeństwa, a także podmiotów obracających monetami w ramach swojej działalności Komisja ogłasza opis wszystkich nowych wzorów monet euro⁽¹⁾. Zgodnie z konkluzjami Rady z dnia 10 lutego 2009 r.⁽²⁾ państwom członkowskim strefy euro oraz państwom, które zawarły układ monetarny z Unią Europejską przewidujący emisję monet euro, przysługuje prawo do emisji okolicznościowych obiegowych monet euro, przy czym emisja ta musi spełniać określone warunki, a w szczególności monety muszą mieć nominal 2 euro. Monety okolicznościowe mają parametry techniczne zwykłych obiegowych monet o nominale 2 euro, lecz na ich stronie narodowej znajduje się wzór okolicznościowy mający istotne symboliczne znaczenie dla danego państwa lub całej Europy.

Państwo emitujące: Belgia

Upamiętniane wydarzenie: 450. rocznica śmierci Pietera Bruegla (starszego)

Opis motywu: Na wewnętrznej części monety przedstawiono portret słynnego belgijskiego artysty Pietera Bruegla (starszego) oraz obraz stojący na sztaludze. U góry widnieje napis P. Bruegel, rok 1569, obok którego znajduje się niewielki krzyżyk oznaczający rok zgonu, oraz rok 2019 – rok emisji.

Z uwagi na to, że monety wybijać będzie Holenderska Mennica Królewska, po lewej stronie motywu znajduje się znak mennicy w Utrechcie (różdżka Merkurego) oraz belgijski znak mincerski (herb gminy Herzele) i kod państwa BE. Po prawej stronie motywu znajdują się inicjały twórcy projektu (LL), którym jest Luc Luycx. Wreszcie wokół krawędzi wewnętrznej części monety małe kropki tworzą okrąg.

Na zewnętrznym otoku monety umieszczonych jest dwanaście gwiazd flagi europejskiej.

Planowany nakład: 155 tys. monet

Data emisji: styczeń 2019 r.

⁽¹⁾ Zob. Dz.U. C 373 z 28.12.2001, s. 1, zawierający odniesienie do wszystkich stron narodowych monet, które zostały wyemitowane w 2002 r.

⁽²⁾ Zob. konkluzje Rady do Spraw Gospodarczych i Finansowych z dnia 10 lutego 2009 r. i zalecenie Komisji z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie wspólnych wytycznych dotyczących narodowych stron i emisji monet euro przeznaczonych do obiegu (Dz.U. L 9 z 14.1.2009, s. 52).

Nowa strona narodowa obiegowych monet euro

(2018/C 466/07)

Strona narodowa nowej obiegowej monety okolicznościowej o nominale 2 euro emitowanej przez Belgię

Obiegowe monety euro mają status prawnego środka płatniczego w całej strefie euro. W celu poinformowania ogółu społeczeństwa, a także podmiotów obracających monetami w ramach swojej działalności Komisja ogłasza opis wszystkich nowych wzorów monet euro ⁽¹⁾. Zgodnie z konkluzjami Rady z dnia 10 lutego 2009 r. ⁽²⁾ państwom członkowskim strefy euro oraz państwom, które zawarły układ monetarny z Unią Europejską przewidujący emisję monet euro, przysługuje prawo do emisji okolicznościowych obiegowych monet euro, przy czym emisja ta musi spełniać określone warunki, a w szczególności monety muszą mieć nominal 2 euro. Monety okolicznościowe mają parametry techniczne zwykłych obiegowych monet o nominale 2 euro, lecz na ich stronie narodowej znajduje się wzór okolicznościowy mający istotne symboliczne znaczenie dla danego państwa lub całej Europy.

Państwo emitujące: Belgia

Upamiętniane wydarzenie: 25-lecie Europejskiego Instytutu Walutowego (EIW)

Opis motywu: Prawa strona wewnętrznej części monety przedstawia portret Alexandre'a Lamfalussy'ego, pierwszego prezesa EIW, z jego nazwiskiem umieszczonym pod portretem. Po lewej stronie widnieje skrót „EMI” (EIW), który został wyprowadzony, a powyżej znajduje się data 1994. Jest to rok ustanowienia EIW i wyznaczenia Lamfalussy'ego jako pierwszego prezesa instytutu. Poniżej skrótu „EMI” zilustrowano kilka spadających na siebie monet oznaczonych, patrząc od góry, jako „€”, „ECU” i „BEF”. Biorąc pod uwagę fakt, że jest to emisja belgijska, zdecydowaliśmy się na „BEF” – kod naszej poprzedniej waluty krajowej. Tak przedstawiony motyw ma symbolizować przejście od walut krajowych do wspólnej waluty europejskiej – euro – ponieważ głównym zadaniem EIW było ustanowienie Europejskiego Systemu Banków Centralnych, w tym EBC, i nowej waluty. W górnej części lewej strony monety widnieje napis „European Monetary Institute” (Europejski Instytut Walutowy).

Z uwagi na to, że monety wybijać będzie Holenderska Mennica Królewska, po lewej stronie motywu znajduje się znak mennicy w Utrechcie (różdżka Merkurego) oraz belgijski znak mincerski (herb gminy Herzele). Kod państwa BE i rok wybita 2019 umieszczono na dole motywu. Po prawej stronie motywu znajdują się inicjały twórcy projektu („LL”), którym jest Luc Luyckx.

Na zewnętrznym otoku monety umieszczonych jest dwanaście gwiazd flagi europejskiej.

Planowany nakład: 155 tys. monet

Data emisji: styczeń 2019 r.

⁽¹⁾ Zob. Dz.U. C 373 z 28.12.2001, s. 1, zawierający odniesienie do wszystkich stron narodowych monet, które zostały wyemitowane w 2002 r.

⁽²⁾ Zob. konkluzje Rady do Spraw Gospodarczych i Finansowych z dnia 10 lutego 2009 r. i zalecenie Komisji z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie wspólnych wytycznych dotyczących narodowych stron i emisji monet euro przeznaczonych do obiegu (Dz.U. L 9 z 14.1.2009, s. 52).

Nowa strona narodowa obiegowych monet euro

(2018/C 466/08)

Strona narodowa nowej obiegowej monety okolicznościowej o nominale 2 euro emitowanej przez Niemcy

Obiegowe monety euro mają status prawnego środka płatniczego w całej strefie euro. W celu poinformowania ogółu społeczeństwa, a także podmiotów obracających monetami w ramach swojej działalności Komisja ogłasza opis wszystkich nowych wzorów monet euro ⁽¹⁾. Zgodnie z konkluzjami Rady z dnia 10 lutego 2009 r. ⁽²⁾ państwom członkowskim strefy euro oraz państwom, które zawarły układ monetarny z Unią Europejską przewidujący emisję monet euro, przysługuje prawo do emisji okolicznościowych obiegowych monet euro, przy czym emisja ta musi spełniać określone warunki, w szczególności monety muszą mieć nominalną wartość 2 euro. Monety okolicznościowe mają parametry techniczne zwykłych obiegowych monet o nominale 2 euro, lecz na ich stronie narodowej znajduje się wzór okolicznościowy mający istotne symboliczne znaczenie dla danego państwa lub całej Europy.

Państwo emitujące: Niemcy

Upamiętniane wydarzenie: 70. rocznica powstania Bundesratu

Opis motywu: Motyw przedstawia bardzo szczegółowo oddany, precyzyjnie wyrzeźbiony obraz budynku Bundesratu. W górnej połowie wewnętrznej części monety umieszczono znak odpowiedniej mennicy („A”, „D”, „F”, „G” lub „J”), inicjały artysty i rok „2019”. W dolnej połowie wewnętrznej części monety widnieje napis „BUNDES RAT” i kod państwa emitującego – Niemiec – „D”.

Na zewnętrznym otoku monety umieszczonych jest dwanaście gwiazd flagi europejskiej.

Planowany nakład: 30 mln monet

Data emisji: styczeń/luty 2019 r.

⁽¹⁾ Zob. Dz.U. C 373 z 28.12.2001, s. 1, zawierający odniesienie do wszystkich stron narodowych monet, które zostały wyemitowane w 2002 r.

⁽²⁾ Zob. konkluzje Rady do Spraw Gospodarczych i Finansowych z dnia 10 lutego 2009 r. i zalecenie Komisji z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie wspólnych wytycznych dotyczących narodowych stron i emisji monet euro przeznaczonych do obiegu (Dz.U. L 9 z 14.1.2009, s. 52).

Nowa strona narodowa obiegowych monet euro

(2018/C 466/09)

Strona narodowa nowej obiegowej monety okolicznościowej o nominale 2 euro emitowanej przez Hiszpanię

Obiegowe monety euro mają status prawnego środka płatniczego w całej strefie euro. W celu poinformowania ogółu społeczeństwa, a także podmiotów obracających monetami w ramach swojej działalności Komisja ogłasza opis wszystkich nowych wzorów monet euro ⁽¹⁾. Zgodnie z konkluzjami Rady z dnia 10 lutego 2009 r. ⁽²⁾ państwom członkowskim strefy euro oraz państwom, które zawarły układ monetarny z Unią Europejską przewidujący emisję monet euro, przysługuje prawo do emisji okolicznościowych obiegowych monet euro, przy czym emisja ta musi spełniać określone warunki, w szczególności monety muszą mieć nominal 2 euro. Monety okolicznościowe mają parametry techniczne zwykłych obiegowych monet o nominale 2 euro, lecz na ich stronie narodowej znajduje się wzór okolicznościowy mający istotne symboliczne znaczenie dla danego państwa lub całej Europy.

Państwo emitujące: Hiszpania

Upamiętniany motyw: Obiekt z listy światowego dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego UNESCO – stare miasto Ávila z jego kościołami poza murami

Opis motywu: Miasto Ávila, otoczone najpełniej zachowanymi murami obronnymi w Hiszpanii, utrzymało w autentycznej i czystej formie swój średniowieczny charakter.

Motyw przedstawia w środkowej części fragment murów miejskich Ávili. Górą łukiem napis „ESPAÑA”, poniżej rok emisji „2019” oraz znak mennicy.

Na zewnętrznym otoku monety umieszczonych jest dwanaście gwiazd flagi europejskiej.

Planowany nakład: 1 000 000 monet

Data emisji: pierwszy kwartał 2019 r.

⁽¹⁾ Zob. Dz.U. C 373 z 28.12.2001, s. 1, zawierający odniesienie do wszystkich stron narodowych monet, które zostały wyemitowane w 2002 r.

⁽²⁾ Zob. konkluzje Rady do Spraw Gospodarczych i Finansowych z dnia 10 lutego 2009 r. i zalecenie Komisji z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie wspólnych wytycznych dotyczących narodowych stron i emisji monet euro przeznaczonych do obiegu (Dz.U. L 9 z 14.1.2009, s. 52).

Nowa strona narodowa obiegowych monet euro

(2018/C 466/10)

Strona narodowa nowej obiegowej monety okolicznościowej o nominale 2 euro emitowanej przez Włochy

Obiegowe monety euro mają status prawnego środka płatniczego w całej strefie euro. W celu poinformowania ogółu społeczeństwa, a także podmiotów obracających monetami w ramach swojej działalności Komisja ogłasza opis wszystkich nowych wzorów monet euro ⁽¹⁾. Zgodnie z konkluzjami Rady z dnia 10 lutego 2009 r. ⁽²⁾ państwom członkowskim strefy euro oraz państwom, które zawarły układ monetarny z Unią Europejską przewidujący emisję monet euro, przysługuje prawo do emisji okolicznościowych obiegowych monet euro, przy czym emisja ta musi spełniać określone warunki, w szczególności monety muszą mieć nominal 2 euro. Monety okolicznościowe mają parametry techniczne zwykłych obiegowych monet o nominale 2 euro, lecz na ich stronie narodowej znajduje się wzór okolicznościowy mający istotne symboliczne znaczenie dla danego państwa lub całej Europy.

Państwo emitujące: Włochy

Upamiętniane wydarzenie: 500. rocznica śmierci Leonardo da Vinci

Opis motywu: Motyw przedstawia detale obrazu „Dama con l'ermellino” (Dama z gronostajem) Leonarda da Vinci (Muzeum Książąt Czartoryskich w Krakowie). Po lewej stronie motywu widnieje napis „Leonardo”, inicjały autorki projektu Marii Angeli Cassol „MAC” oraz logo skrótu „RI” oznaczającego Republikę Włoską; po prawej stronie motywu znajduje się znak mennicy rzymskiej „R” oraz daty „1519–2019” będące odpowiednio rokiem śmierci Leonarda oraz rokiem emisji monet.

Na zewnętrznym otoku monety umieszczonych jest dwanaście gwiazd flagi europejskiej.

Planowany nakład: 3 mln monet

Data emisji: styczeń 2019 r.

⁽¹⁾ Zob. Dz.U. C 373 z 28.12.2001, s. 1, zawierający odniesienie do wszystkich stron narodowych monet, które zostały wyemitowane w 2002 r.

⁽²⁾ Zob. konkluzje Rady do Spraw Gospodarczych i Finansowych z dnia 10 lutego 2009 r. i zalecenie Komisji z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie wspólnych wytycznych dotyczących narodowych stron i emisji monet euro przeznaczonych do obiegu (Dz.U. L 9 z 14.1.2009, s. 52).

Nowa strona narodowa obiegowych monet euro

(2018/C 466/11)

Strona narodowa nowej obiegowej monety okolicznościowej o nominale 2 euro emitowanej przez Luksemburg

Obiegowe monety euro mają status prawnego środka płatniczego w całej strefie euro. W celu poinformowania ogółu społeczeństwa, a także podmiotów obracających monetami w ramach swojej działalności Komisja ogłasza opis wszystkich nowych wzorów monet euro ⁽¹⁾. Zgodnie z konkluzjami Rady z dnia 10 lutego 2009 r. ⁽²⁾ państwom członkowskim strefy euro oraz państwom, które zawarły układ monetarny z Unią Europejską przewidujący emisję monet euro, przysługuje prawo do emisji okolicznościowych obiegowych monet euro, przy czym emisja ta musi spełniać określone warunki, w szczególności monety muszą mieć nominal 2 euro. Monety okolicznościowe mają parametry techniczne zwykłych obiegowych monet o nominale 2 euro, lecz na ich stronie narodowej znajduje się wzór okolicznościowy mający istotne symboliczne znaczenie dla danego państwa lub całej Europy.

Państwo emitujące: Luksemburg

Upamiętniane wydarzenie: 100. rocznica wstąpienia na tron Wielkiej Księżnej Szarlotty

Opis motywu: Po lewej stronie motywu widnieje wizerunek Jego Królewskiej Wysokości Wielkiego Księcia Henryka, a po prawej stronie – wizerunek Wielkiej Księżnej Szarlotty. W dolnej części motywu znajduje się nazwa państwa emitującego „LUXEMBOURG”, a poniżej rok emisji „2019”. U góry motywu, w formie półokręgu wokół wizerunków umieszczono napis „Centenaire de l’accession au trône de la Grande-Duchesse Charlotte” (setna rocznica wstąpienia na tron Wielkiej Księżnej Szarlotty).

Na zewnętrznym otoku monety umieszczonych jest dwanaście gwiazd flagi europejskiej.

Planowany nakład: 500 tys. monet

Data emisji: styczeń 2019 r.

⁽¹⁾ Zob. Dz.U. C 373 z 28.12.2001, s. 1, zawierający odniesienie do wszystkich stron narodowych monet, które zostały wyemitowane w 2002 r.

⁽²⁾ Zob. konkluzje Rady do Spraw Gospodarczych i Finansowych z dnia 10 lutego 2009 r. i zalecenie Komisji z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie wspólnych wytycznych dotyczących narodowych stron i emisji monet euro przeznaczonych do obiegu (Dz.U. L 9 z 14.1.2009, s. 52).

INFORMACJE PAŃSTW CZŁONKOWSKICH

Ogłoszenie Komisji na podstawie art. 17 ust. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1008/2008 w sprawie wspólnych zasad wykonywania przewozów lotniczych na terenie Wspólnoty

Zaproszenie do składania ofert w zakresie wykonywania regularnych przewozów lotniczych zgodnie z obowiązkiem użyteczności publicznej

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2018/C 466/12)

Państwo członkowskie	Portugalia
Trasa	Bragança–Vila Real–Viseu–Cascais–Portimão–Cascais–Viseu–Vila Real–Bragança
Okres obowiązywania umowy	4 lata od rozpoczęcia przewozów
Termin składania ofert	62 dni od daty opublikowania niniejszego zaproszenia
Adres, pod którym udostępnia się tekst zaproszenia do składania ofert oraz wszelkie stosowne informacje lub dokumentację dotyczące przetargu publicznego i zmienionego obowiązku użyteczności publicznej	Wszystkie dokumenty są dostępne pod adresem: http://www.saphety.com Aby uzyskać dodatkowe informacje, należy skontaktować się z: Ministerstwo Planowania i Infrastruktury Biuro Sekretarza Stanu ds. Infrastruktury Av. Barbosa do Bocage n.º 5 – 2.º andar 1049-039 Lisboa PORTUGALIA Email: gab.infraestruturas@mpi.gov.pt

Dni wolne od pracy w 2019 r.

(2018/C 466/13)

Belgique/België	1.1, 2.1, 22.4, 1.5, 8.5, 30.5, 10.6, 11.7, 21.7, 15.8, 27.9, 1.11, 2.11, 11.11, 15.11, 25.12, 26.12, 27.12, 30.12, 31.12
България	1.1, 3.3, 4.3, 26.4, 27.4, 28.4, 29.4, 1.5, 6.5, 24.5, 6.9, 22.9, 23.9, 24.12, 25.12, 26.12
Česká republika	1.1, 19.4, 22.4, 1.5, 8.5, 5.7, 6.7, 28.9, 28.10, 17.11, 24.12, 25.12, 26.12
Danmark	1.1, 18.4, 19.4, 21.4, 22.4, 17.5, 30.5, 9.6, 10.6, 25.12, 26.12
Deutschland	1.1, 19.4, 22.4, 1.5, 30.5, 10.6, 3.10, 25.12, 26.12
Eesti	1.1, 24.2, 19.4, 21.4, 1.5, 9.6, 23.6, 24.6, 20.8, 24.12, 25.12, 26.12
Éire/Ireland	1.1, 18.3, 22.4, 6.5, 3.6, 5.8, 28.10, 25.12, 26.12
Ελλάδα	1.1, 6.1, 11.3, 25.3, 26.4, 29.4, 1.5, 17.6, 15.8, 28.10, 25.12, 26.12
España	1.1, 19.4, 1.5, 15.8, 12.10, 1.11, 6.12, 25.12
France	1.1, 22.4, 1.5, 8.5, 30.5, 10.6, 14.7, 15.8, 1.11, 11.11, 25.12
Hrvatska	1.1, 6.1, 22.4, 1.5, 20.6, 22.6, 25.6, 5.8, 15.8, 8.10, 1.11, 25.12, 26.12
Italia	1.1, 6.1, 22.4, 25.4, 1.5, 2.6, 15.8, 1.11, 8.12, 25.12, 26.12
Κύπρος/Kıbrıs	1.1, 6.1, 11.3, 25.3, 1.4, 26.4, 29.4, 1.5, 17.6, 15.8, 1.10, 28.10, 24.12, 25.12, 26.12
Latvija	1.1, 19.4, 21.4, 22.4, 1.5, 4.5, 6.5, 23.6, 24.6, 18.11, 24.12, 25.12, 26.12, 31.12
Lietuva	1.1, 16.2, 11.3, 21.4, 22.4, 1.5, 5.5, 3.6, 24.6, 6.7, 15.8, 1.11, 24.12, 25.12, 26.12
Luxembourg	1.1, 22.4, 1.5, 30.5, 10.6, 23.6, 15.8, 1.11, 25.12, 26.12
Magyarország	1.1, 15.3, 19.4, 22.4, 1.5, 20.8, 23.10, 1.11, 25.12, 26.12
Malta	1.1, 10.2, 19.3, 31.3, 19.4, 1.5, 7.6, 29.6, 15.8, 8.9, 21.9, 8.12, 13.12, 25.12
Nederland	1.1, 21.4, 22.4, 27.4, 30.5, 31.5, 9.6, 10.6, 25.12, 26.12, 27.12
Österreich	1.1, 6.1, 22.4, 1.5, 30.5, 10.6, 20.6, 15.8, 26.10, 1.11, 8.12, 25.12, 26.12
Polska	1.1, 6.1, 21.4, 22.4, 1.5, 3.5, 9.6, 20.6, 15.8, 1.11, 11.11, 25.12, 26.12
Portugal	1.1, 19.4, 21.4, 25.4, 1.5, 10.6, 20.6, 15.8, 5.10, 1.11, 1.12, 8.12, 25.12
România	1.1, 2.1, 24.1, 26.4, 28.4, 29.4, 1.5, 1.6, 16.6, 17.6, 15.8, 30.11, 1.12, 25.12, 26.12
Slovenija	1.1, 2.1, 8.2, 21.4, 22.4, 27.4, 1.5, 2.5, 9.6, 25.6, 15.8, 31.10, 1.11, 25.12, 26.12

Slovensko	1.1, 6.1, 19.4, 22.4, 1.5, 8.5, 5.7, 29.8, 1.9, 15.9, 1.11, 17.11, 24.12, 25.12, 26.12
Suomi/Finland	1.1, 6.1, 19.4, 21.4, 22.4, 1.5, 30.5, 9.6, 22.6, 2.11, 6.12, 25.12, 26.12
Sverige	1.1, 6.1, 19.4, 21.4, 22.4, 1.5, 30.5, 6.6, 9.6, 22.6, 2.11, 25.12, 26.12
United Kingdom	Wales and England: 1.1, 19.4, 22.4, 6.5, 27.5, 26.8, 25.12, 26.12 Northern Ireland: 1.1, 2.1, 19.4, 6.5, 27.5, 5.8, 30.11, 2.12, 25.12, 26.12 Scotland: 1.1, 17.3, 18.3, 19.4, 22.4, 6.5, 27.5, 12.7, 26.8, 25.12, 26.12

V

(Ogłoszenia)

INNE AKTY

KOMISJA EUROPEJSKA

Publikacja jednolitego dokumentu zmienionego w następstwie wniosku o zatwierdzenie zmiany nieznaczej zgodnie z art. 53 ust. 2 akapit drugi rozporządzenia (UE) nr 1151/2012

(2018/C 466/14)

Komisja Europejska zatwierdziła ten wniosek o zatwierdzenie zmiany nieznaczej zgodnie z art. 6 ust. 2 akapit trzeci rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 664/2014 ⁽¹⁾.

Wniosek o zatwierdzenie tej zmiany nieznaczej jest podany do wiadomości publicznej w bazie danych DOOR Komisji.

JEDNOLITY DOKUMENT

„SIDRA DE ASTURIAS”/„SIDRA D’ASTURIES”**Nr UE: PDO-ES-0260-AM01 – 31.10.2017****ChNP (X) ChOG ()****1. Nazwa lub nazwy**

„Sidra de Asturias”/„Sidra d’Asturies”

2. Państwo członkowskie lub państwo trzecie

Hiszpania

3. Opis produktu rolnego lub środka spożywczego**3.1. Typ produktu**

Klasa 1.8. Inne produkty wymienione w załączniku I do Traktatu (przyprawy itd.)

3.2. Opis produktu, do którego odnosi się nazwa podana w pkt 1

Produkty mające zostać objęte chronioną nazwą pochodzenia „Sidra de Asturias” to:

- Cydr („Sidra”): napój otrzymany w procesie częściowej lub całkowitej fermentacji alkoholowej świeżych jabłek lub soku jabłkowego. Minimalna rzeczywista objętościowa zawartość alkoholu musi wynosić 5 %.

Cydr o zawartości cukru poniżej 30 g/l określa się jako „wytrawny”; pomiędzy 30 a 50 g/l jako „półwytrawny”; a powyżej 50 g/l (maksymalnie 80 g/l) jako „słodki”.

Właściwości organoleptyczne „cydru” są następujące: prosty smak, który może być wytrawny, półwytrawny lub słodki; bąbelki naturalnie występującego dwutlenku węgla unoszące się z dna i przywierające do brzegów szklanki; oraz czysty, wyrównany zapach z nutami surowych jabłek lub przecieru jabłkowego. Ma postać klarownego, musującego napoju o różnych odcieniach żółci.

- Cydr tradycyjny („Sidra natural”): napój uzyskany w procesie częściowej lub całkowitej fermentacji alkoholowej świeżych jabłek lub soku jabłkowego, wyprodukowany zgodnie z tradycyjnymi praktykami, bez dodatku cukru. Minimalna rzeczywista objętościowa zawartość alkoholu musi wynosić 5 %.

„Cydr tradycyjny” charakteryzuje się wyraźnym smakiem, w którym równoważą się smak cierpki i gorzki oraz występuje delikatne wrażenie naturalnego musowania. Jego zapach jest czysty i świeży, zawiera nuty owocowe lub nuty charakterystyczne dla danej odmiany oraz odznacza się lekką cierpkością. Ma postać klarownego, musującego napoju o różnych odcieniach żółci lub w kolorze słomy.

⁽¹⁾ Dz.U. L 179 z 19.6.2014, s. 17.

Praktyki dozwolone

1. Soki

- a) Uzyskanie soków poprzez prasowanie jabłek na sok dopuszczonych odmian lub ich mieszaniny.
- b) Stosowanie chłodzenia i gazu obojętnego do konserwacji czystych soków jabłkowych.
- c) Filtracja i oczyszczanie przy pomocy dozwolonych substancji i enzymów pektynowych.
- d) Korygowanie soków za pomocą dopuszczonych substancji.
- e) Zagęszczanie soków uzyskanych poprzez prasowanie dopuszczonych odmian jabłek w celu zwiększenia zawartości cukru.

2. Cydr („Sidra”)

- a) Mieszanie cydrów chronionych.
- b) Praktyki produkcji cydru: rozlewanie, oczyszczanie, filtracja.
- c) Chłodzenie.
- d) Korygowanie za pomocą dopuszczonych substancji.
- e) Stosowanie gazów obojętnych (azotu) do konserwowania cydru.
- f) Fermentacja z użyciem wybranych drożdży.
- g) Wzbogacanie dwutlenkiem węgla przed butelkowaniem wyłącznie przy użyciu gazu, który jest uwalniany w sposób naturalny podczas fermentacji soków.
- h) Słodzenie cydru poprzez dodanie cukru (maksymalnie 80 g na litr w formie syropu cukrowego, soku naturalnego lub zagęszczonego soku jabłkowego) w maksymalnej proporcji jednej miary substancji słodzącej na dziesięć miar niesłodzonego cydru.

3. Cydr tradycyjny („Sidra natural”)

- a) Mieszanie tradycyjnych cydrów chronionych.
- b) Tradycyjne praktyki produkcyjne: rozlewanie, oczyszczanie, filtracja.
- c) Chłodzenie.
- d) Korygowanie za pomocą dopuszczonych substancji.
- e) Stosowanie gazów obojętnych (azotu) do konserwowania cydru.
- f) Fermentacja z użyciem wybranych drożdży.

Praktyki niedozwolone

1. Soki

- a) Wszelkie operacje zmieniające naturalną zawartość cukru naturalnego w czystych sokach jabłkowych.
- b) Mieszanie we wszelkich proporcjach czystego soku z substancją zagęszczającą.
- c) Dodawanie do soków sztucznych środków aromatyzujących.
- d) Pasteryzacja.

2. Cydr („Sidra”)

- a) Sztuczne zwiększanie naturalnej zawartości alkoholu.
- b) Korygowanie za pomocą niedozwolonych substancji lub ich dodawanie.

- c) Dodawanie wody na jakimkolwiek etapie produkcji.
- d) Dodawanie wina, substancji pochodzących z fermentacji owoców lub alkoholu jakiegokolwiek pochodzenia.
- e) Stosowanie sztucznych substancji słodzących oraz dekstryn.
- f) Stosowanie substancji barwiących innych niż karmel.
- g) Stosowanie estrów, środków aromatyzujących oraz podobnych substancji jakiegokolwiek rodzaju lub pochodzenia.
- h) Pasteryzacja.
- i) Dodawanie dwutlenku węgla innego niż naturalnie uwolniony w procesie produkcji cydru.

3. Cydr tradycyjny („Sidra natural”)

- a) Wszystkie praktyki wymienione w pkt 2.
- b) Dodawanie dwutlenku węgla jakiegokolwiek pochodzenia.
- c) Stosowanie cukrów jakiegokolwiek rodzaju lub pochodzenia.

Cydr tradycyjny („Sidra natural”) posiada następujące właściwości fizyczne i chemiczne:

Kwasowość lotna < 2,0 g/l kwasu octowego; zawartość alkoholu (5 % obj.); całkowita zawartość dwutlenku siarki < 150 mg/l; ciśnienie dwutlenku węgla w butelce (20 °C) > 0,5 atm.

Cydr („Sidra”) posiada następujące właściwości fizyczne i chemiczne:

Kwasowość lotna < 2,0 g/l kwasu octowego; zawartość alkoholu (5 % obj.); całkowita zawartość dwutlenku siarki < 200 mg/l; ciśnienie dwutlenku węgla w butelce (20 °C) > 3 atm.

3.3. Pasza (wyłącznie w odniesieniu do produktów pochodzenia zwierzęcego) i surowce (wyłącznie w odniesieniu do produktów przetworzonych)

Zarówno cydr („sidra”), jak i cydr tradycyjny („sidra natural”) produkuje się z odmian jabłek przeznaczonych do produkcji cydru, które są tradycyjnie uprawiane na obszarze produkcji.

Na podstawie cierpkości i stężenia związków fenolowych dopuszczone odmiany dzieli się na dziewięć kategorii technologicznych: słodkie, słodko-gorzkie, gorzkie, półcierpkie, gorzko-półcierpkie, półcierpko-gorzkie, cierpkie, gorzko-cierpkie i cierpko-gorzkie.

Klasyfikacja technologiczna

Cierpkie:

Blanquina, Limón Montés, Teórica, San Roqueña, Raxao, Fuentes, Xuanina, Regona, Prieta, Collaos, Josefa, Carrandona, Raxila Ácida, Collaina, Raxina Marelo, Perurico Precoz, Perurico, Raxona Ácida, Raxina Ácida, Arbeya, Reineta Caravia, Durón Encarnado, Fresnosa, Peñarudes, Perracabiella, Reineta Encarnada, Repinaldo de Hueso, San Justo i Sucu

Gorzko-cierpkie:

Beldredo, Picón, Madiedo, Martina i Montoto

Gorzkie:

Clara, Amariega i Cladurina

Cierpko-gorzkie:

Meana, Lin, Cladurina Amargoácida i Rosadona

Półcierpko-gorzkie:

Durcolorá i Colorá Amarga

Półcierpie:

Solarina, De la Riega, Carrió, Perico, Perezosa, Durona de Tresali, Panquerina, Raxila Rayada, Antonona, Chata Encarnada, Durón d'Arroes, Maria Elena, Mariñana, Miyeres, Repinaldo Caravia, Reineta Pinta i Celso.

Gorzko-półcierpie:

Montes de Lamera i Corchu

Słodkie:

Ernestina, Verdialona, Raxila Dulce, Raxina Dulce, Raxona Dulce, Chata Blanca, Cristalina, Dura, Montés de Flor, Paraguas i Verdosa.

Słodko-gorzkie:

Coloradona, Raxina Amarga i Raxarega.

3.4. Poszczególne etapy produkcji, które muszą odbywać się na wyznaczonym obszarze geograficznym

Produkty objęte chronioną nazwą pochodzenia „Sidra de Asturias”/„Sidra d'Asturies” („sidra”, czyli cydr, oraz „sidra natural”, czyli cydr tradycyjny) wytwarzane są z odmian jabłek na cydr dopuszczonych zgodnie z przepisami dotyczącymi ChNP, uprawianych na działkach wpisanych do rejestru gruntów organu regulacyjnego. Produkcja musi odbywać się w zarejestrowanych w Radzie Regulacyjnej cydrowniach, które znajdują się na obszarze produkcji i przeszły szereg testów sprawdzających metody produkcji i przetwarzania cydru. Testy te, w ramach których sprawdza się stosowane odmiany, techniki uprawy, surowce, prasowanie, procesy produkcji cydru, butelkowanie i etykietowanie, są prowadzone zgodnie z udokumentowaną procedurą systemu jakości Rady Regulacyjnej.

Przy produkcji cydru („sidra”) należy zwrócić szczególną uwagę na to, aby w przypadku dodania dwutlenku węgla był to wyłącznie dwutlenek węgla uwalniany w sposób naturalny w trakcie procesu fermentacji (a następnie, zbierany, oczyszczany, sprężany, filtrowany i przechowywany) oraz aby był dodawany przed butelkowaniem. Cały ten proces musi być monitorowany zgodnie z instrukcjami zawartymi w podręczniku Rady Regulacyjnej dotyczącym jakości, w którym określa się przynajmniej technikę analizy stosowanej do wykrywania dwutlenku węgla poprzez określenie zawartości lekkich trwałych izotopów oraz stosunku C^{13} - C^{12} , co pozwala na ustalenie pochodzenia dodanego gazu.

Proces certyfikacyjny musi obejmować kontrole wizualne, kontrole dokumentacji i pobieranie próbek produktu. Cydru, które uzyskują certyfikat będą mogły zostać oznakowane etykietą, na której umieszczone jest logo Rady Regulacyjnej oraz adnotacja „Denominación de Origen Protegida Sidra de Asturias”. Butelki będą ponadto opatrzone numerowanymi etykietami kontrolnymi wydanymi przez Radę.

Proces produkcji cydru obejmuje następujące etapy: mycie i zgniatanie jabłek; otrzymywanie czystego soku jabłkowego poprzez prasowanie; fermentację; rozlewanie; oczyszczanie; filtrowanie przy pomocy dozwolonych produktów i materiałów; a także butelkowanie.

Cydr („sidra”) można wzbogacić dwutlenkiem węgla uwalnianym naturalnie przy produkcji cydru zgodnie z warunkami ustanowionymi w niniejszym dokumencie, specyfikacji produktu i podręczniku dotyczącym jakości.

3.5. Szczegółowe zasady dotyczące krojenia, tarcia, pakowania itp. produktu, do którego odnosi się zarejestrowana nazwa

Rozlewanie cydru na wyznaczonym obszarze w ramach procesu produkcji cydru objętego chronioną nazwą pochodzenia „Sidra de Asturias” ma na celu ochronę renomy produktu, gwarantując zarówno jego autentyczność, jak i utrzymanie jakości i właściwości. Beneficjenci tego procesu ponoszą pełną i zbiorową odpowiedzialność za zapewnienie tych aspektów poprzez Radę Regulacyjną utworzoną w tym celu.

Gwarantuje to, że otrzymane produkty mogą być przedmiotem kontroli i środków identyfikowalności, i zapobiega możliwości ich mieszania z produktami pochodzącymi z innych miejsc. Wynika to z faktu, że kontrole prowadzone na obszarze produkcji (na odpowiedzialność beneficjentów ChNP) są gruntowne, systematyczne i oparte na dogłębnej znajomości cech produktu.

Ponadto rozlewarki muszą być połączone odpowiednimi urządzeniami z uwagi na fakt, że w trakcie procesu produkcji „cydr” można wzbogacać wyłącznie dwutlenkiem węgla, który powstaje w sposób naturalny w tym procesie. W związku z tym, nie jest wskazane przewożenie cydru do innych rozlewni, gdyż utrudniłoby to w znacznym stopniu kontrolę oraz stworzyło niebezpieczeństwo stosowania niedozwolonych praktyk.

3.6. Szczegółowe zasady dotyczące etykietowania produktu, do którego odnosi się zarejestrowana nazwa

Aby uniknąć wprowadzania konsumentów w błąd etykiety cydru muszą być zgodne z rozporządzeniem ministerialnym z dnia 1 sierpnia 1979 r. regulującym produkcję cydrów i innych napojów uzyskiwanych z jabłek. W art. 17 tego rozporządzenia wymaga się, aby na butelce znalazła się m.in. informacja, czy produkt jest cydrem („sidra”), czy cydrem naturalnym („sidra natural”).

Poza informacjami wymaganymi na mocy obowiązujących przepisów nazwa ChNP („Sidra de Asturias”) musi być umieszczona w widocznym miejscu na przedniej i tylnej etykiecie butelkowanych cydrów.

Konsument może łatwo rozróżnić poszczególne rodzaje produktu na podstawie wyglądu zewnętrznego, ponieważ do zamykania butelek stosuje się różnego rodzaju korki. Ciśnienie w butelce cydru („sidra”) przekracza trzy atmosfery, co wyraźnie wymaga zastosowania innego rodzaju korka. Różne są również rodzaje szklanych butelek stosowanych do tych dwóch produktów.

W każdym przypadku wszystkie cydry objęte ChNP, spełniające warunki określone w przepisach dotyczących nazwy muszą być opatrzone etykietą zawierającą zwrot „D.O.P »Sidra de Asturias«”. Ponadto zgodnie z ogólnymi przepisami dotyczącymi etykietowania i prezentacji produktów spożywczych, obowiązkowo zamieszcza się nazwę cydru („sidra”) lub cydr tradycyjny („sidra natural”).

Wszystkie wysyłane butelki zawierające cydr objęty ChNP muszą posiadać numerowaną etykietę kontrolną wydaną przez Radę Regulacyjną.

4. Zwięźle określenie obszaru geograficznego

Obszarem uprawy jabłek i wytwarzania cydru chronionego nazwą pochodzenia „Sidra de Asturias” jest Wspólnota Autonomiczna Księstwa Asturii. Asturia to geograficzny i historyczny region północnej Hiszpanii, składający się z 78 gmin: Allande, Aller, Amieva, Avilés, Belmonte de Miranda, Bimenes, Boal, Cabrales, Cabranes, Candamo, Cangas de Narcea, Cangas de Onís, Caravia, Carreño, Caso, Castrillón, Castropol, Coaña, Colunga, Corvera, Cudillero, Degaña, El Franco, Gijón, Gozón, Grado, Grandas de Salime, Ibias, Illano, Illas, Langreo, Las Regueras, Laviana, Lena, Llanera, Llanes, Mieres, Morcín, Muros de Nalón, Nava, Navia, Noreña, Onís, Oviedo, Parres, Peñamellera Alta, Peñamellera Baja, Pesoz, Piloña, Ponga, Pravia, Proaza, Quirós, Ribadedeva, Ribadesella, Ribera de Arriba, Riosa, Salas, San Martín de Oscos, San Martín del Rey Aurelio, Santirso de Abres, Santa Eulalia de Oscos, Santo Adriano, Sariego, Siero, Sobrescobio, Somiedo, Soto del Barco, Tapia de Casariego, Taramundi, Teverga, Tineo, Valdés, Vegadeo, Villanueva de Oscos, Villaviciosa, Villayón, Yernes i Tameza.

Pomimo, iż określony obszar geograficzny ma powierzchnię 10 560 km², Asturia należy do jednych z najbardziej górzystych regionów w Europie. W znacznym stopniu ogranicza to powierzchnię, na której mogą być uprawiane jabłka, a ich uprawa prowadzona jest w niewielkich dolinach i na wzgórzach na całym określonym obszarze (tj. na terytorium wymienionych powyżej 78 gmin).

Ukształtowanie terenu i warunki produkcji w regionie Asturii sprawiają, że gospodarstwa rolne są w mniejszym lub większym stopniu rozproszone w różnych gminach, co oznacza, że ośrodki wiejskie są słabo zaludnione i rozproszone, podobnie jak działki.

Tradycyjna uprawa jabłek na cydr w regionie Asturii jest uprawą ekstensywną mieszaną (uprawa jabłek na cydr i naturalne pastwiska). Ze względu na znaczne rozdrobnienie gospodarstw rolnych w regionie Asturii, to połączenie hodowli zwierząt i uprawy jabłek przeznaczonych do produkcji cydru, wywarło znaczny społeczno-gospodarczy wpływ na środowisko wiejskie tego regionu: uprawa jabłek przynosiła dodatkowy dochód w rodzinnych gospodarstwach rolnych, zapewniając działalność zrównoważoną pod względem ochrony środowiska, która zatrzymuje ludność, przyczyniając się w pewnym stopniu do powstrzymania odpływu ludności z obszarów wiejskich.

Podobnie jak sady jabłkowe są rozsiane po całym terytorium, cydrownie tradycyjnie były małymi zakładami w gospodarstwach rolnych, które produkowały cydr przeznaczony do konsumpcji własnej przez rodziny rolników. Praktyka ta zanikała z biegiem czasu, a nowoczesne cydrownie koncentrują się w miejscach położonych w pobliżu infrastruktury i mają do dyspozycji usługi bardziej odpowiednie dla działalności przemysłowej.

5. Związek z obszarem geograficznym

Związek historyczny:

Region Asturii zajmuje pierwsze miejsce w Hiszpanii pod względem produkcji cydru – jego udział w krajowej produkcji wynosi 80 %. Historia tego regionu jest ściśle powiązana z praktykami uprawy jabłek na cydr i produkcją tego napoju, o czym świadczą opisy geografa Strabo z 60 r. p.n.e.

Związek naturalny:

Przez wieki rolnicy z regionu Asturii, uprawiając drzewa otrzymywane z nasion (bez użycia szczepień) stopniowo wybierali najbardziej wydajne odmiany, najlepiej dostosowane do otoczenia oraz dające jabłka najlepiej nadające się do produkcji cydru. Odmienne właściwości różnych odmian jabłek (słodkie, słodko-gorzkie, gorzkie, półcierpkie, gorzko-półcierpkie, półcierpko-gorzkie, cierpkie, gorzko-cierpkie i cierpko-gorzkie) oraz połączenia tych kategorii nadają cydrowi z regionu Asturii jego szczególny półcierpki smak.

Fakt że nazwa obejmuje dwa rodzaje produktów („sidra natural”, czyli cydr tradycyjny, i „sidra” czyli cydr) odzwierciedla hiszpańskie przepisy dotyczące jakości (rozporządzenie ministerialne z dnia 1 września 1979 r.), które różnią te dwa rodzaje produktów na takiej podstawie, że do kategorii produktu „cydr” można dodać dwutlenek węgla, który nie jest wytwarzany naturalnie podczas procesu produkcji cydru – tj. pochodzi z dowolnego źródła.

Pośród dwóch rodzajów cydru objętego nazwą pochodzenia podstawowym produktem jest cydr tradycyjny „sidra natural”, natomiast cydr („sidra”) jest wytwarzany w wyniku dodania do „cydru tradycyjnego” dwutlenku węgla odzyskanego w procesie fermentacji (tj. wyłącznie gazu występującego naturalnie) oraz niewielkiej ilości syropu cukrowego. Surowiec, technologia produkcji oraz stosowane urządzenia przemysłowe są praktycznie identyczne, z tym że historia produkcji „cydru tradycyjnego” jest dużo dłuższa. „Cydr” z dodanym dwutlenkiem węgla pojawił się dopiero niedawno w wyniku badań i rozwoju technologii osiągniętego w XIX wieku.

Nazwa „Asturia” jest historycznie związana z produkcją i spożyciem cydru w Hiszpanii, gdyż region ten odpowiada za większość produkcji krajowej.

Czynnik ludzki:

Pod względem obrotów cydr zajmuje trzecie miejsce wśród najważniejszych produktów sektora rolno-spożywczego regionu Asturii. Cydr tradycyjny „sidra natural” produkowany jest w tradycyjnych cydrowniach i w regionie Asturii funkcjonuje obecnie 106 cydrowni produkujących na skalę handlową. Tradycja rodzinna jest szczególnie silna, gdyż ponad 60 % tych cydrowni zostało odziedziczonych przez obecnych właścicieli. Większość z nich prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą, a tylko około 10 % cydrowni stanowi przedsiębiorstwa i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Rynek asturyjski zapewnia 93 % całkowitej produkcji „cydru tradycyjnego”. Produkcja cydru jest zdominowana przez 10 przedsiębiorstw, których udział w obrotach tego sektora wynosi 61 %. Około 80 % produkcji przeznaczone jest na rynek krajowy, natomiast ok. 13–14 % jest wywożonych, a pozostałe 7 % spożywanych jest na obszarze samego tylko regionu Asturii.

Odesłanie do publikacji specyfikacji

(art. 6 ust. 1 akapit drugi niniejszego rozporządzenia)

https://www.asturias.es/Asturias/descargas/PDF_TEMAS/Agricultura/Alimentaci%C3%B3n/sidra_de_asturias_modificado.pdf

ISSN 1977-1002 (wydanie elektroniczne)
ISSN 1725-5228 (wydanie papierowe)

Urząd Publikacji Unii Europejskiej
2985 Luksemburg
LUKSEMBURG

PL